

Handreiking voor organisatie van activiteiten

Jaar van de Historische Buitenplaats 2012

Het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 wil bij een breed publiek aandacht vragen voor de historische buitenplaats als belangrijk Nederlands cultureel erfgoed, dat het waard is behouden te worden. De initiatiefnemer voor dit themajaar is stichting Themajaar Historische Buitenplaatsen 2012. De stichting organiseert een aantal evenementen en congressen in het themajaar. Het succes van het themajaar wordt groter naarmate meer buitenplaatsen mee doen met een activiteit. Een aantal buitenplaatsen heeft een publieke functie of organiseert regelmatige publieke evenementen. Maar veel buitenplaatsen zijn dat niet, uit de aard van hun vaak particulier gebruik. Toch kan het in sommige gevallen aardig zijn om een keer het huis, tuin of park open te stellen, zodat ook buitenstaanders kennis kunnen nemen van het bijzonder cultureel erfgoed dat een buitenplaats is. Wellicht biedt het Jaar van de Historische Buitenplaats hiervoor een uitgelezen kans. Voor degenen die niet gewend zijn om iets publieks te organiseren heeft de Stichting een handreiking opgesteld, die wellicht behulpzaam kan zijn bij de organisatie.

Een activiteit in het kader van het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 kan van alles zijn: een openstelling van een anders besloten tuin, een lezing over een buitenplaats of een rondleiding door een historisch pand, voor een breed publiek of een select gezelschap. Een muziekkuitvoering of een gezellige picknick op het gazon, voor een breed publiek of een select gezelschap. Het gaat erom dat u als bewoner, eigenaar of beheerder van een bijzonder historisch pand anderen de gelegenheid biedt daar eens nader kennis mee te maken. Daarmee draagt u bij aan het succes van het themajaar. Maar ook historische verenigingen, musea, vvv's, gemeenten en andere in het cultureel erfgoed geïnteresseerde instellingen en verenigingen kunnen een bijdrage leveren, door bijvoorbeeld een tentoonstelling over buitenplaatsen in te richten of een tocht langs de buitenplaatsen in een bepaalde streek te organiseren.

Deze handreiking is opgesteld om eigenaren van buitenplaatsen van dienst te zijn bij het organiseren van een (publieks-)activiteit of evenement in het kader van het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012. Het bevat tips en aandachtspunten die belangrijk kunnen zijn, maar het is zeker geen uitputtende lijst.

Heeft u na het lezen van de handreiking nog behoefte aan meer informatie of overleg, dan kunt u contact opnemen met de voorzitter van Stichting Themajaar Historische Buitenplaatsen 2012, de heer René W.Chr. Dessing, telefoonnummer 06 22801668 of e-mail voorzitter@buitenplaatsen2012.nl.

Inhoud

1. Samenwerking
2. Mogelijke thema's en activiteiten
3. Vrijwilligerswerving
4. Aandachtspunten voor uw draaiboek
5. Publiciteit
6. Fondsenwerving

1. Samenwerking

Samen met anderen een activiteit organiseren in het kader van het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 kan voor u de lasten verlichten en de hoeveelheid werk overzichtelijker maken. Samenwerking zoeken met relevante instellingen uit uw regio is zinvol om te kunnen beschikken over voldoende medewerkers of vrijwilligers om zelf in 2012 een activiteit op uw buitenplaats te organiseren.

Zij kunnen u veel werk uit handen nemen bij de organisatie van de activiteit en bij de publiciteit. Ook beschikken zij wellicht over ervaring en een relevant netwerk, hetgeen de organisatie vereenvoudigt. Mogelijk kunnen zij u zelfs assisteren bij de financiering van de activiteit (zie Hoofdstuk 6).

Voor de instellingen is samenwerking interessant omdat zij de kans krijgen gebruik te maken van een unieke lokatie én omdat zij kunnen inhaken op het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 en de publiciteit daaromheen.

Bovendien kan een dag waarop meerdere instellingen gezamenlijk iets rondom het thema organiseren effectiever zijn dan wanneer ieder voor zich iets organiseert. Dit kan o.a. zorgen voor een gevarieerd programma, meer publiciteit en meer publiek.

Wij geven in hoofdstuk 2 per thema suggesties voor instellingen waarmee samenwerking gezocht kan worden. Voor algemene ondersteuning bij de uitvoering van uw ideeën kunt u ook contact zoeken met een lokale serviceclub, zoals Rotary, Lions, Kiwanis, Junior Kamer, Soroptimisten en Ronde Tafel.

Daarnaast kunt u denken aan samenwerking met andere buitenplaatsen in uw omgeving, b.v. door gezamenlijk een fietstocht of wandelroute te organiseren over of langs de buitenplaatsen. Als u gezamenlijk optrekt kunt u van elkaars kennis en ervaring profiteren en gezamenlijk promotie voor uw activiteit zoeken.

Voor adresgegevens van organisaties bij u in de buurt: kijk in uw (digitale) gemeentegids of kijk bij de lijst van participanten op www.buitenplaatsen2012.nl en klik door naar hun website.

2. Mogelijke thema's en activiteiten

Openstellingen van uw buitenplaats kan op veel verschillende manieren van klein tot groot. Wilt u het klein en overzichtelijk houden dan kunt u op uitnodiging werken of alleen de lokale media benaderen voor publiciteit.

Hieronder volgt een opsomming van thema's die u kunt gebruiken.

Per thema worden er voorbeelden gegeven van kleinschalige en grootschalige activiteiten.

Ook vindt u suggesties voor instellingen waarmee u samenwerking kunt zoeken.

Thema	Van klein naar groot	Eventuele partners
Kennisoverdracht over buitenplaatsen	Lezing of rondleiding over de buitenplaats (op de buitenplaats zelf of bv. in museum of bibliotheek)	Stg. Jaar van de Historische Buitenplaatsen (sprekers) Lokaal museum Lokale bibliotheek Streek- of gemeentearchivaris Lokale historisch genootschap

Thema	Van klein naar groot	Eventuele partners
	Openstelling of rondleiding in huis	Lokaal comité Open Monumentendag - 10 en 11 september 2012 – thema Monumentaal groen Maand van de Geschiedenis – Oktober 2012 - thema Arm en rijk Dag van het Park - zondag 27 mei 2012 - (georganiseerd door de ANWB) Gemeente / historisch genootschap
	Tentoonstelling in eigen huis of in museum of bibliotheek	Bv. over de architectuur of de bewoners door de eeuwen heen. Geschiedenis spreekt aan, vooral als het over mensen gaat. Museum of bibliotheek kunnen ook een expositie over de regionale buitenplaatsen inrichten. Zie hiervoor ook de artikelen op onze website.
Educatieve activiteiten voor kinderen	Lokale schoolklas uitnodigen voor bezoek	
	Speurtocht uitzetten op buitenplaats	IVN of Milieu Educatief Centrum Lokale historisch genootschap
	Aanhaken op educatief programma	Van Luchtkasteel tot Dassenburcht, www.vltd.nl Stichting Kunstkrul
Natuur	Rondleiding over de buitenplaats (bv. thema bomen, vleermuizen, tuinaanleg)	IVN of Milieu Educatief Centrum Zoogdierenvereniging Vogelvereniging
	Openstelling tuin of park	Aansluiting bij lokale Open Tuinendag of Open Monumentendag of Dag van het Park
	Vrijwilligerswerk op uw buitenplaats	NL Doet – 16/17 maart 2012 Natuurwerkdag – 3 nov. 2012 Vobula kampen
	Lezing over tuinaanleg/-onderhoud, geschiedenis	Nederlandse Tuinenstichting of Tuinhistorisch Genootschap Cascade Locale tuinenclub IVN of MEC Stichting Jaar van de Historische Buitenplaatsen 2012
	Fruit of bloemen plukken/verkoop	Locale tuinenclub/IVN

Thema	Van klein naar groot	Eventuele partners
Dieren	Openstelling voor tentoonstelling kleine huisdieren (b.v. Oud Hollandse rassen) of imkers	Locale verenigingen op dit gebied Themajaar Bijen 2012
	Openstelling voor demonstratie roofvogels of hondendressuur	Hondenclubs
	Openstelling voor hippisch evenement	Manege of ruitervereniging b.v. Enjoy the ride rit
Boerenbedrijf	Samenwerking met (voormalige) Pachtboeren van buitenplaats Of tentoonstelling Oud-Hollandse rassen zoals Lakenvelders – zie ook Natuur en Dieren	Lokale boeren
Culinair	Picknicken – alleen tuin openstellen of zelf picknickmanden verkopen	Locaal cateringbedrijf of restaurant Nationale Picknickweek (data 2012 nog onbekend)
	Kraampje voor verkoop (biologische) (streek-)producten aan b.v. wandelaars of schaatsers	Mobiele ijsverkoop Landwinkel Lokaal cateringbedrijf Cetrum voor dagactiviteiten voor mensen met verstandelijke beperking (Thomashuizen, Abrona etc.)
	Lunch, high tea of diner – binnen of in tent (op inschrijving door publiek of op uitnodiging voor groepen) of workshops met aandacht voor moestuinen en/of vergeten groentesoorten en/of streekproducten	Locaal cateringbedrijf Plaatselijke afdeling Slowfood Nederland www.buitengewooninhetland.nl
Muziek of theater	Verhalenverteller voor kinderen of volwassenen	
	Poppenkast voor kinderen of volwassenen	
	Voordracht of lezing door een schrijver of dichter	
	Huiskamerconcert of openluchtconcert	Amateur muziek /muziekschool Of professioneel gezelschap Culture raad of platform Zie ook onze website voor musici die graag op buitenplaatsen willen spelen, al dan niet gratis.
	Theatervoorstelling binnen of buiten	Amateurtheatergezelschap/muziekschool Of professioneel gezelschap Culturele raad of platform Zie ook www.buitenplaatsen2012.nl
	Groot evenement	Samenwerking met theater of concertgebouw Aanhaken bij gemeentelijk evenement
Beeldende kunst	Tentoonstelling binnen of buiten van b.v. fotografie, beeldhouwkunst, schilderkunst	Amateurverenigingen Beeldend kunstenaars Galeriehouders

Thema	Van klein naar groot	Eventuele partners
Sport	Openstelling voor hardloop- of wielerevenement	Atletiekvereniging, hardloopclub, wielrenvereniging
	Openstelling voor jeu de boules, croquet of badminton	Sportverenigingen ouderenclubs
	Aansluiting op wandelroute	Klompenpaden, VVV, NS, ANWB, wandelverenigingen, avondvierdaagse
	Tennistoernooi organiseren of de finale van een tennistoernooi op eigen tennisbaan	tennisvereniging
	Aansluiting op fietsroute	VVV, ANWB
	Schaatsen op de vijver / gracht ... als er ijs ligt, bijvoorbeeld alleen voor buurt- of dorpsbewoners	
	Aansluiten op wandelroute	VVV, ANWB, NS, wandelclubs
Vervoer	Pleisterplaats voor koetsen of oldtimers	Plaatselijke eigenaren Landelijke verenigingen Clubs oldtimers (elk merk heeft een eigen club en eigen activiteiten)
	Scheepvaart – rondvaart of sloepentocht of ligplaats voor historische schepen	Samenwerking met rederij of vereniging historische schepen

Overzicht van landelijke evenementen waarop u in 2012 kunt aanhaken:

- Klussendag NL Doet –vrijdag 16 en zaterdag 17 maart (www.nldoet.nl)
- Nationale Boomfeestdag – woensdag 21 maart (www.boomfeestdag.nl)
- Nationale Picknickdag of –week – rondom Hemelvaart 17 mei (datum onder voorbehoud) (www.picknickweek.nl)
- Dag van het park – zondag 27 mei
- Open Monumentendag – zaterdag 10 en zondag 11 september, thema Monumentaal Groen (www.openmonumentendag.nl)
- Nationale Burendag – zaterdag 22 september (www.burendag.nl)
- Week van de smaak – waarschijnlijk 1^e week oktober (www.weekvandesmaak.nl)
- Maand van de Geschiedenis – maand oktober, thema Arm en Rijk (onder voorbehoud van subsidie) (www.weekvandegeschiedenis.nl)
- Nacht van de Nacht – zaterdag 27 oktober (www.laathetdonkerdonker.nl)
- Natuurwerkdag – zaterdag 3 november (www.natuurwerkdag.nl)
- Nationale Open Tuinendag 2012 (nog geen datum bekend / activiteiten kunnen worden aangemeld via www.opentuinenagenda.nl)

3. Vrijwilligerswerving

Indien u meer ondersteuning zou willen krijgen van vrijwilligers, kan het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 publicitaire ondersteuning bieden.

U kunt zelf ook ruchtbaarheid aan de vacatures (laten) geven via social media als LinkedIn, Facebook en Twitter.

Wij raden u aan uw vacature(s) aan te melden bij uw lokale vrijwilligersvacaturebank. Het adres kunt u vinden in uw gemeentegids of opvragen bij de gemeente.

Als u dit jaar incidenteel klussen wilt laten uitvoeren door vrijwilligers kunt u deze aanmelden op de website www.NLdoet.nl (uitvoeringsdata: 16 en 17 maart 2012) en www.natuurwerkdagen.nl. U dient zelf te zorgen voor eventueel materiaal en gereedschap en deskundige begeleiding.

Tijdens de werkzaamheden verdient de verzorging van de inwendige mens in de vorm van een lunch of kop soep, ook aandacht. Wellicht worden de deelnemers zo enthousiast, dat zij zich meer structureel voor uw buitenplaats willen inzetten.

Een ander idee is om uw klussen aan te melden bij de lokale middelbare scholen in het kader van maatschappelijke stages. Deze stages zijn bedoeld om gedurende 30 uur leerlingen van ca. 15-16 jaar kennis te laten maken met vrijwilligerswerk. U dient zelf te zorgen voor zinvol vrijwilligerswerk en begeleiding.

Tenslotte wijzen wij u op de Beursvloer (www.beursvloer.com), een plaatselijk platform waar vrijwilligersorganisaties en bedrijven met elkaar in contact worden gebracht op het gebied van immateriële ondersteuning in het kader van duurzaam ondernemen.

4. Aandachtspunten voor uw draaiboek

Elke activiteit of evenement is anders en verdient een draaiboek op maat. In het algemeen zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- a. aantal en soort bezoekers – eventueel kan gewerkt worden met voorintekening
- b. logistiek – parkeren voor auto's en fietsen, bewegwijzering, bebording afgesloten ruimtes
- c. toegangsprijzen ja/nee – kassa, wisselgeld, wijze van reserveren
- d. onderhoud huis en tuin – eventueel wegbergen kostbaarheden – afsluiten ruimtes – aanbrengen bloemdecoratie
- e. toiletvoorzieningen en garderoberuimtes
- f. publiciteit (zie hoofdstuk 5)
- g. fondsenwerving (zie hoofdstuk 6)
- h. evenementenvergunning nodig ja/nee
- i. inzet, herkenbaarheid en catering van vrijwilligers en medewerkers

5. Publiciteit

Als u iets wil gaan organiseren bedenk dan vooraf wat u wilt doen en voor wie u het wilt doen. Daarmee hangt samen hoe u het bekend gaat maken. Is het een grote gebeurtenis voor een algemeen publiek, dan moet u het breed bekend maken, Maar misschien wilt u iets specifiekers organiseren. Wilt u de teams van de plaatselijke sportclub een keer iets bijzonders laten zien bij u, dan volstaat het dit bekend te maken in het clubblad of het mededelingenbord. Of misschien wil u de ontvangst nog persoonlijker houden en nodigt u per brief geselecteerde gasten uit.

Maak bekend wat u wilt gaan doen. Dat gaat van klein- naar grootschalig, van beperkt tot breed publiek. Stuur uitnodigingen als u het persoonlijk wilt houden, en maak het breder bekend via posters, mededelingenborden, kerkblad, sportblad en andere publieke kanalen als u de onbekende recreant of wandelaar de gelegenheid wilt geven nader kennis te maken met uw buitenplaats. En wilt u het algemene publiek bereiken, licht dan de (lokale) pers in. Nodig een keer een journalist uit op uw buitenplaats in het kader van het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012.

Wij raden u aan uw activiteit zo snel mogelijk aan te kondigen op de website www.buitenplaatsen2012.nl. U kunt hiervoor het formulier op de website gebruiken, dat u vindt op de pagina over Activiteiten. Wacht niet tot het jaar al aan de gang is, maar doe het direct! Zo kunnen andere buitenplaatsen en instellingen hun data en evenementen eventueel op uw activiteit afstemmen. Bovendien gebruikt de pers dit activiteitenoverzicht als basis voor hun berichtgeving in de media.

Ook kunt u social media als LinkedIn en Facebook inzetten, eventueel met hulp van familie, vrienden of vrijwilligers. Onze Stichting heeft een eigen LinkedIn-groep en Facebook-account, (te vinden via onze website), waarmee u in contact kunt komen met een grote groep mensen en organisaties die betrokken zijn bij de Nederlandse buitenplaatsen. Deze nieuwe media kunt u niet alleen gebruiken voor zenden (publiciteit voor uw eigen activiteit en buitenplaats), maar ook voor ontvangen (tips uitwisselen, informatie vinden, oproepen plaatsen voor hulp).

Nieuws over het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012, op bijvoorbeeld Twitter, kunt u vinden, volgen en zenden met gebruik van #jhb12.

Voor persberichten geldt dat u deze het beste een aantal maanden voor de datum van de activiteit naar maandbladen kunt sturen en ca. 2 weken van tevoren naar redacties van dagbladen, lokale huis-aan-huisbladen en radio- en tv-zenders. Vergeet vooral niet een foto mee te sturen die vrij van rechten gebruikt mag worden. Behalve het sturen van een persbericht is het vaak effectief om ook even persoonlijk te bellen. Ook kan het werken om na afloop zelf een verslag plus foto te sturen.

Vergeet vooral ook niet uw activiteit aan te melden of te plaatsen op de evenementenkalender op de website van uw eigen gemeente, VVV of een organisatie voor regionale streekpromotie of de websites van het evenement waarop u aanhaakt (zie onder 2).

Wij stellen het bijzonder op prijs als u in uw persberichten en verdere communicatieuitingen het verband legt met het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012. Op www.buitenplaatsen2012.nl vindt u een alinea over de doelstellingen van het Jaar van de Historische Buitenplaats, die u in persberichten kunt gebruiken.

Ook kunt u bij Pers het logo downloaden, dat wij graag terugzien op eventuele flyers, website, posters, nieuwsbrieven of andere communicatieuitingen.

Het gebruik van gelijke teksten en het herkenbare logo versterkt het effect van het Jaar van de Historische Buitenplaats 2012 en draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen van het themajaar.

Stichting Themajaar Historische Buitenplaatsen 2012 zal zelf de volgende middelen inzetten om het jaar en de activiteiten aandacht te geven: website met activiteitenkalender, digitale nieuwsbrief, algemene flyer, persberichten en achtergrondverhalen in diverse media, social media.

6. Fondsenwerving

Veel activiteiten, vooral de kleinschalige, hoeven niet veel meer te kosten dan inzet en goede wil. Maar grotere evenementen kunnen meer kosten. U kunt aan deelnemers een vrijwillige bijdrage in de kosten vragen of een bijdrage voor een specifiek (onderhouds)doel.

Voor de organisatie van een grootschalige evenement heeft u wellicht behoefte aan aanvullende financiering naast de inkomsten uit kaartverkoop. Denkt u dan vooral tijdig (min. 4 maanden van te voren) aan de benadering van plaatselijke fondsen en bedrijven, zoals banken, culturele fondsen en de gemeente. Deze kunnen alleen stichtingen of verenigingen ondersteunen en geen particulieren. Ook voor dit aspect kan samenwerking met een vereniging of stichting nuttig zijn.

Stichting Themajaar Historische Buitenplaatsen 2012 kan zich alleen op haar kernactiviteiten richten en heeft helaas onvoldoende middelen om projecten van derden financieel bij te staan.